

dette ingenlunde til Virkeligheden for Status. Staten eiede ikke den 31te Marts 1868 de nævnte 550,000 Rigsdaler mere som Kassebeholdning end den 31te Marts 1867, naar Kassebeholdningen tages i Betydning af den effective Beholdning, naar Regnskaberne for disse Aar ere afviklede; i Virkeligheden vil det ovennævnte vise sig, at vi havde noget mindre i Kassen ved Udgangen af 1868 end ved Udgangen af 1867. Jeg bemærker dette udtrykkeligt, fordi jeg troer, at det dog har sin Betydning, at det kommer til at staa klart, at disse Tal ganske vist i og for sig kunne være fuldstændig rigtige og kunne benyttes, men ikke uden videre paa den Maade, som de nærmest maa forelægges for de Herrer.

Naar jeg nu skal gaae over til at fremsætte, hvorledes jeg ser Situationen efter de 4 Aar fra 1867—1871, saa skal jeg først bemærke, at man for at komme til et rigtigt Resultat, kan gaae to forskjellige Veie; man kan enten tage Sagen paa den Maade, at man gjennem Regnskaberne samler, hvad der er taget af Formuen og trækker det fra Differencen af Gjældssummerne, og saa dertil lægger de Summer, der ere gaaede bort i Aarets Løb, men som ikke komme frem i selve Statsregnskaberne, fordi de, uden at komme ind i Regnskaberne, gaae ud af Reservecapitalen eller Activmassen og saaledes skjules, naar man holder sig til Regnskaberne alene. Der gives nemlig Beløb, som paa forskjellig Maade i Virkeligheden kunne gaae tilbage, uden at dette sees paa Statsregnskaberne; det kan f. Ex. være Gjæld, som vi have eftergivet, saa at vi i Virkeligheden ikke længere have Fordringen, men Virkningen af Eftergivelsen kommer kun frem som en skjult Tilbagegang paa Activmassen. Jeg skal her som Exempel nævne et Beløb, som ikke er ganske ubetydeligt. Vi eftergav for to Aar siden Søby Commune en temmelig stor Gjæld; dette Formuestab er slet ikke kommet frem igjennem Regnskabet; men det er effectueret paa den Maade, at Fordringen er bleven ført til Afgang paa Activerne. Det kan skee paa anden Maade, f. Ex. derved, at temmelig betydelige Om sætningstab føres til Afgang paa Reservecapitalen, Tab, som altsaa have fremkaldt

en Formindskelse i Formuen, og været en simpel Følge af, at man har været nødt til at realisere Fordringer. f. Ex. Obligationer, hvilke man har faaet meget mindre ind for, end de stode tilbogs for, og ved at omtale dette kan jeg tillige oplyse det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Mort) om, hvorledes det kan være, at vore Obligationer i Reservecapitalen staae tilbogs for en Kurs, som han ikke finder at svare til den, som vi kunne faae ud af dem ved virkelig at realisere dem. Sagen er nemlig den, at vi i en Række af Aar have haft en betydelig Nedgang i Kurserne paa vore Obligationer. De ere nu engang opførte i Reservecapitalen med det Beløb, som man dengang meente, at de vare værd, eller som man dengang har erhvervet dem for, og paa Reservecapitalen blive desaa staaende med dette Beløb, indtil de blive realiserede; først da kommer Tabet frem, men det er ligesuldt tilstede. Jeg skal til Dplysning om et andet Spørgsmaal af det ærede Medlem tillige bemærke, at jeg anser det for uomtvisteligt, at man maa forstaae Finantsministerens Bemyndigelse til iaar at udslette 10 Millioner af vore Statsobligationer paa den Maade, at Bemyndigelsen gaaer ud paa et Beløb af nominelt 10 Millioner, uden Hensyn til den Sum, hvorfor Obligationerne staae tilbogs i Reservecapitalen. Man kan nu, for at komme tilbage til Hovedsagen, for at udfinde Resultatet af et Aars Finantshuusholdning, enten gaae den af mig antydede Vei, eller ogsaa den, som jeg skal tillade mig at gaae, nemlig at man sammenligner Activerne og Reservecapitalens Tilstand ved Slutningen og Begyndelsen af Aaret, dertil lægger, hvad der er forbrugt paa anden Maade, og sammenholder det med Gjælden og med Regnskabet's Resultat, og deraf som Endresultat udtager Tallet, som viser den Tilbagegang eller Fremgang, der i Virkeligheden har fundet Sted. Naar jeg tager Aaret 1867—68, saa kommer jeg paa denne Maade til, at vi i Virkeligheden i dette Aar have forbrugt af Activerne og Reservecapitalen noget over 2 Millioner, omtrent 2,080,000 Rd., at samtidigt dermed Udgifterne paa selve Regnskabet overstige Indtægterne med omtrent 30,000 Rd., som selvfølgelig skulle